

MÚSICA

Lídia Pujol: "Tots aspirem a ser persona"

La intèrpret presenta dins la programació del Grec el seu últim treball, un doble àlbum 'Conversando con Cecilia', que també és un projecte escènic, conceptualment humanista, a la sala Barts, el 21 de juliol.

Comparteix:

Miquel Queralt
Observador cultural

19/07/2021

Lídia Pujol, que viu des de fa uns anys a la Segarra, cita Núvol al domicili familiar de Barcelona. Les bones vistes que té el pis cap a la muntanya de Montjuïc, que fa anys i panys que espera ser el centre neuràlgic dels grans espais museístics de la ciutat. Per damunt d'habitatges d'una alçada respectable sobresurt una gran taca verda, enmig, el Palau Nacional, seu del MNAC, que quasi es pot tocar amb els dits. Són precisament unes mans d'operaris anònims les que no paren de fer fressa, ja que estan construint a l'altra banda del carrer.

Lídia Pujol. Foto: Laia Serch

Per a Lídia Pujol, la comunicació no verbal és un acte natural. Aquesta fangadora de la paraula i de la terra, com explica al vídeo que acompanya aquestes línies, parla amb afecte i admiració d'Evangelina Sobredo Galanes, més coneguda com a [Cecilia](#), que amb una altra mirada sobre la vida, la llibertat de les dones, la cançó d'autor i el pop, va tenir un important èxit durant els anys setanta.

Un dels motius de la trobada és que Pujol (Barcelona, 1968) també ha aprofitat aquests temps convulsos per treballar de valent amb una idea que ja venia de més enrere. Fa unes setmanes que ha publicat un doble àlbum, que també és singular com objecte pop. I més que interessant en el seu contingut, tant musical com vivencial i, per

què no dir-ho, també conté una lectura política. A partir de les lletres de Cecília, la barcelonina fa teràpia, amb un sentit humanista i universal.

Conversando con Cecilia (Satélite K) és la trobada personal en què Pujol mira de reinterpretar la seva visió del món a partir d'un cançoner de fa quaranta anys, que es pretén brillant. Cecília, la compositora madrilenya, va morir en un accident de trànsit amb només vint-i-set anys, el 1976. Amb el pas del temps les cançons no només serveixen per fer concerts. La conversa Lídia-Cecília derivarà en espectacle teatral i escènic, segons el context, l'espai i els intervinents.

"El que va passar al Mercat de Música Viva de Vic [el setembre passat, en plena pandèmia] va ser un trauma molt gran. Potser és la pitjor actuació que he fet a la meua vida. Desitjo de tot cor tenir l'oportunitat de fer l'espectacle de la sala Barts i que no ens enganxi aquesta onada. I no ens faci a tots de nou estar en aquesta fase de distància. El que em va passar en un teatre de 850 persones és que hi havia trenta persones emmascarades, bàsicament, la meua família i amics. En acabar, vaig plorar com una nena petita".

Junt amb els seus músics té signats uns quants concerts per endavant. [La gira](#) passarà per diferents punts del territori com Sant Andreu de Llavaneres, Os de Balaguer, Torroella de Montgrí, Cambrils, Calaf i Montmeló. També els esperen a Madrid.

Lídia Pujol. Foto: Laia Serch

Pujol es mostra transversal en determinats aspectes que, a l'hora d'explicar-los, van de la concreció a la dispersió, encara que en el seu discurs hi ha un nexa comú, força evident, entre l'humanisme, la filosofia i l'ètica, que harmonitzats formen part del seu univers. Tot observat des del seu prisma. Entre ells, destaca la moda, la imatge que vol transmetre. "És un vestuari especial per la Cecília, és d'[Ingrid Munt](#), que m'ha vestit tota la vida", indica amb

un punt que bascula entre la satisfacció i l'orgull. A les imatges de Laia Serch, la Lídia llueix una jaqueta de punt de lli de color mostassa sobre un vestit càrdigan amb mànigues i caputxa de punt i pantalons bombatxos, de color negre, també de lli.

Comparteix:

L'àlbum, el cinquè de la seva discografia, conté vint cançons, n'hi ha quatre que no guarden relació amb l'autora de Ramito de violetas. La part final és territori per a Jacint Verdaguer. "Som matèria i esperit. Som feina i poesia. Tots. Homes i dones. Tots aspirem a ser persona. Ens toca un cos, ens toca un color, ens toca una família, ens toca una religió, ens toca un context. Però allò que ens toca és sempre un convit des d'allà a més enllà. No només a repetir, que també. Pot ser perquè qui té més privilegis amb una família es queda repetint i engreixant el patrimoni. Això és una cosa que em va agradar molt de Cecilia, que tenia privilegis i no es va acomodar, no es va voler quedar tranquil·la, no només repetir. Volia crear. Recrear és el més bonic".

La cantant és coneguda per la contundència de les seves paraules. La manera de gestionar la pandèmia provoca que els seus pensaments hagin endurit el seu nivell d'anàlisi i fer més profunda la queixa. Segons ella, estem vivint una època de banalitat normal. "Normalitzar la banalitat, normalitzar la superficialitat, les dades, la manca de capacitat de relacionar una paraula amb una altra per generar un pensament, per debatre què és o blanc o negre, o si no se't tiren a sobre... No pots matisar res".

Si es mostra forta en les seves opinions, també ho és respecte a ella mateixa quan fa una mirada enrere, als seus inicis als anys noranta. "Era una persona desarrelada. Jo soc un producte de l'atado y bien atado. Jo no cantava ni sentia música en català o castellà. Era un producte de les músiques del món, de les músiques d'arrel, les bandes sonores. I amb molts prejudicis amb el món propi. I sobretot, cantant en anglès, encara que estudiava francès. Viatjava molt. Si no és per la cultura, si no és perquè em dedico a cantar, no hauria tingut relació amb la meua cultura, segurament. Hauria tingut tots els prejudicis del món".

Al contrari de l'habitual, la intèrpret relaxa la velocitat de les paraules i obre espai a la reflexió, on l'expressivitat de les seves mans guanya protagonisme. De cop i volta, aixeca la veu i, tot seguit, obre els seus pensaments a un bri de melangia o un desencís. Però, quan menys t'ho esperes, esclata a riure.

Una peça fonamental de l'arquitectura musical de la cantant sempre han estat els seus músics, a més d'amics i còmplices. "Les meves produccions musicals estan basades en la gran descoberta de representants de Déu a la terra –ho expressa amb veu rotunda– que són els meus músics, que no són meus. Que són universals. Són de tots, són de Déu. Dani Espasa, piano; Pau Figueres, guitarres, quan tenia setze anys ja componem junts; Xavi Lozano és un mag. Dídac Fernández és el bateria, té mans de libèl·lula. És espectacular. La gran descoberta és Carlos Monfort, violí i percussions; Miquel Àngel Cordero és el contrabaixista de la meua vida. És una de les millors persones que he conegut. Ismael Elcina, al baix i el fretless –baix sense trasts–, con esa gracia andaluza, con esa cosa genial que tiene".

Comparteix:

Pujol salta d'una banda a una altra, amb la naturalesa dels que saben conviure amb un caos controlat. No és el resultat d'una actitud impostada. Com constata en la seva visió de la creació musical. "Jo no soc compositora, soc intèrpret. Compondre no és el meu fort, el meu fort és... —para uns instants i tot seguit es deixa anar— ara ho entendràs... Tu veus tot el que arribo a xerrar. La maestría de reducir a tres minuts una cançó com Ramito de violetas o Cíclope... Jo caic de genolls".

A la conversa apareixen conceptes, idees, llibres, discos, experiències, etc. Fem una parada davant alguns referents femenins. Pujol menciona la metgessa, teòloga i monja benedictina Teresa Forcades i la filòsofa i assagista [Marina Garcés](#), amb qui va compartir escenari a la Sala Beckett, al voltant de Cecilia la tardor passada. De l'autora d'Escola d'aprenents indica que n'ha après a "atrevir-se a preguntar i no saber, i seràs estimat".

Hi ha més referents. "Mi primera Biblia, Las hojas de la hierba, de [Walt Whitman](#)". Mentre Palabras, la primera obra de Jacques Prévert la porta cap a la infantesa, Lizania de [Jesús Lizano](#), la condueix fins "a la conquesta de la infantesa". La planta carnívora d'Andrea Mayo, la situa en "una realitat". Sense especificar. Amic i amat, de Ramon Llull li ofereix "orientació". I de L'arrelament, de [Simone Weil](#), "no hi ha punt de partença de la mateixa aventura".

La intèrpret té moltes coses al cap i reclamen la seva atenció interessos diversos. Mentre considera que el control de la natalitat suportava la idea de patriarcat, ara l'interessa "el control de la mortalitat que és transgènere. Hem deixat morir homes o dones que han viscut una vida dura en el moment més important de la seva vida sense l'amor que acompanyés aquest moment... I és que teníem tanta por que ens hem quedat bloquejats —fa un silenci, aixeca la mirada—... Ens hem posat en una situació en què la mort ha estat sota control de l'estat i ara un acte certificable és apartar-te del teu veí. Hem deixat morir gent sola pel bé de la humanitat... Estic molt confosa, necessito conversar-ho...".